

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv No. 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 300 lei.
Pentru Autorități și Instituții îndoit — Reclame și Inserții după tarif.

Un Dobrogean și jumătate

Au fost Români cari, n'au voit sau n'au putut să înțeleagă „dobrogenismul” nostru. Ei n'au voit sau n'au putut să admită că natura, mediul și conviețuirea au creat aci, între molcoma Dunăre și furioasa Mare, între pustiuul Deltei și verdețea Deliormanului, un suflet, — un suflet românesc, dar cu specificul său dobrogean.

Pentru acei cari n'au fost încă în stare să perceapă caracteristica acestui suflet, reproducem cuvântarea rostită la discuția Mesajului de către „Moldoveanul” Ion Drăghici, devenit azi mai mult de cât un Dobrogean: un Dobrogean și jumătate.

Și cititorii noștri știu că eminentul reprezentant „gubernamental” dela Tulceș, nu e la prima lui „șotie”:

D. I. M. DRĂGHICI: La o vârstă când d. Dinu Brătianu nu mă consideră copt destul, iar grupările tinere, parlamentare, cam trecut, fatal, trebuie să fie nițel pentru, aițel contra Guvernul m'a câștigat cu o chestiune scumpă mie: linia ferată Babadag-Tulceș, care se lucrează urgent și serios. După ce ea va fi gata, vom cere o linie ferată la Ismail, care are o importanță nu numai națională ci și una internă: ționistă.

Noi, Dobrogeeni — continuă d. Drăghici — suntem recunoscători guvernului Tătărescu, în special d-lui ministru Franasovici, Camerei întregi și în special grupului H. Mai cerem ca în viitorul buget să se aloce mai mult ca 30 milioane, cât s'a dat în trecut, pentru lucrarea să fie terminată într'un an.

Mai cerem ca Dobrogea să se lege cu Basarabia printr'un ferry-boat, dacă un pod nu se poate face încă.

În altă ordine de idei — în discuția la Mesaj, spune vorbitorul — se cuvine un ton câmpănit față de opoziție care — afară de Garda de Fier — a fost leală cu noi.

Considerând discuția la Mesaj ca un fel de discuție la Curtea cu Jurați, în care se poate sări dela un subiect la altul, se ocupă de subsecretarii de Stat care dacă se vor înmulți, vor fi prea mulți (ilaritate).

Legea presei

Un domn ministru dela care se așteaptă multe, este d. Djuvarc, cu condiția să nu calce cu stângul în ce privește legea presei. Nu cunoșc economia acestei legi, pe care o vom discuta amply la vremea ei, dar eu cred că trei lucruri trebuie observate: libertatea presei, iar libertatea presei și iar libertatea presei. Avantajele care decurg din libertatea presei răscompără toate neajunsurile pe care le produce această libertate.

La gândiți-vă numai la un lucru banal: câte mușamale nu s'au rupt și nici nu s'au încercat din cauza acestei libertăți a pre-

sei! Pentru oamenii cros și presa este un liman de scăpare, după cum pentru robii era înainte plânsul, așa pentru toți acești oameni persecutați, striviți, este presa.

Acestă mângâiere, nu trebuie să o luați. Să fiți foarte atenți dv. cu Constituția care garantează această libertate a presei și să vă gândiți că presa de acum nu mai seamănă cu presa de acum 30 de ani. Atâția bășici, culți și tiraj, atâtea elemente de valoare au intrat în rândurile presei. Fiecare țară își are presa pe care o merită.

Și apoi, domnilor, chiar eu legea actuală a presei, credeți că guvernul n'a făcut totdeauna ce a crezut și ce a vrut?

D. ministru de justiție luându-și asupra sa modificarea legii presei, este posibil — nu antițelpeș — să facă o operă bună. Totuși îl urez să n'o calce cumva cu stângul.

Salariile magistraților și funcționarilor dela Justiție

Fiindcă vorbesc de ministrul justiției, este bine, să se introducă înamovibilitatea procurorilor, cu alte cuvinte este bine să scoatem complet magistratura din orice influență politică.

Și ar trebui ca gestul acesta să pornească dela partidul liberal.

Aud că d. ministru al justiției se interesează de soarta bieților consilieri dela Curtea de Casație, în ce privește pensionarea lor. Un magistrat la înalta Curte de Casație deprins să trăiască la un standard de viață de 30000 lei lunar, se găsește la ieșirea în pensie, cu o pensie derizorie de 13 — 14000 lei.

Dar nu e mai puțin adevărat că știu cazul unui funcționar de la o instanță judecătorească, căruia neajungându-i salariul de lei 2100 pe lună, din care trebuia să se îmbracă, să plătească chirie și să se hrănească, a cerat îngăduirea prezidentului să aducă o pîrîină și o pătură și să se culce pe masa instanței în timpul nopții.

Or domnilor, trebuie să se gîndească prin urmare ministrul justiției nu numai la salariile și pensiile consilierilor, dar să se gîndească și la funcționarul cel mic, care are lefuri absolut de mizerice.

Relațiunile noastre internaționale și chestia minorităților

Reluând importanța Micii Antante, d-sa preconizează nu o uniune vamală între Jugoslavia, Cehoslovacia și România, pentru mărirea ei pentru persoane, deslușindu-se pașaportul dintr-o țară în alta.

În politică minoritară — spune d. Drăghici — cred că trebuie să primeze, pentru noi Români, omenia. Să căutăm primatul muncii naționale, dar tot într'un cadru de (continuare în pag. II)

Discuții în jurul noului cod penal

La tribunal continuă conferințele asupra noului cod penal.

Eri, d. judecător de instrucție F. Triandafil, a vorbit despre „instrucție în noul cod penal”.

D-sa a arătat că noul cod penal îngreunează forma de procedură în urmărirea infractorilor necesitând noi organe de poliție judiciară cum și înmulțirea personalului: atât magistrați cât și funcționari. Deasemenea legiuitorul accelerează instrucția fixând maximum ei la 40 lei. D-sa arătat că acest termen este insuficient pentru instrucție spunând că în practică acest termen va fi depășit.

Relevă apoi că perchezițiile se vor face sub noul regim de un magistrat, înălțându-se ofițerii de poliție.

Vorbind despre regimul celor în prevenție, d-sa arătat că prin noul cod penal judecătorii de instrucție sunt obligați să viziteze în mod regulat pe preveniți în arest, iar în timpul instrucției aceștia vor fi asistați de avocați.

În hind d-sa arătat că noul cod penal dispensează parchetul de a mai face rechizitoriul definitiv în scris, lăcându-se de acum înainte numai oral.

În contradictoriu au luat cuvîntul d-nii: avocat Teodorescu Valahu, decanul baroului, consilier Stoicescu, avocat Botea și d. președinte al tribunalului M. Alexandrescu.

În ședința viitoare va conferența d-i Emilian Alexandrescu, președintele tribunalului, despre „tribunalul pentru minori”.

Măsurile pentru prevenirea furturilor și crimelor

Pentru prevenirea furturilor și crimelor, c. Traian Antonescu, chestorul municipiului a luat fericiția măsură de a da o ordonanță prin care obligă și roagă pe toți locuitorii orașului, cari au în serviciul lor femei, fete, bărbați, precum și pe toți patronii de locațiuni publice de a se prezenta la chestură și a le declara numele. Aceasta pentru a se cerceta dacă printre acești servitori nu există și persoane căutate de poliție pentru diferite delicta, mai cu seamă ea în ultima vreme majoritatea furturilor au fost săvârșite de servitoare angajate fără a se li cerut în prealabil informațiuni autorităților.

În afară de furturi se mai previne prin această măsură chiar săvârșirea de crime, deoarece s'a dovedit că în mai multe localități din țară în orice crimă săvârșită au fost amestecate și servitoare. Un exemplu îl avem și în monstruosul asasinat dela Galți.

Ordonanța chesturii se termină cu un apel călduros pe lângă toată populația, care răspunzând la această chemare dă un nelimitat concurs poliției și contribuie la împunerea infracțiunilor în localitate.

Noiul palat al chesturii

Serviciul tehnic al primăriei a terminat planurile pentru construirea noului palat al chesturii, planuri cari au și fost aprobate de ministrul de finanțe. Acum se lucrează la întocmirea devizului, spre a se stabili cât va costa lucrarea.

Piatra fundamentală a noului local va pune chiar în iarna acesteia, dacă timpul va îngădui.

De la Societatea regală de eugenie și ereditate

În România, anul trecut s'a înființat societatea regală de eugenie și ereditate grație stăruinței animatorului ei neobositului savant Prof. Gh. Marinescu.

La 30 Noembrie anul acesta se ține ședința în amfiteatrul spitalului Coltea la ora 21.

D-l dr. Caratzali, un distins fiu al Constanței, secretar al societății a binevoit a ne comunica programul interesant al ședinței.

Vor face comunicare: Prof. Nicola Pande (Roma): Un nou tratament al impotenței funcționale virile prin simpaticectomie lombară inferioară.

Prof. agr. Terpin (Paris) și dr. Caratzali: Observațiuni asupra repartiției sexelor în nașterile gemene și asupra unei influențe posibile a vârstei materne la determinarea proporției sexelor.

Prof. G. Marinescu și Dr. G. Stroescu: Date citologice asupra legăturii între caractere și cromosomi.

Prof. G. K. Constantinescu și Dina V. Darlogos. Mutajuni la droscule în România.

Dr. N. I. Teodorescu (Palas-Constanța): Asupra unor cazuri letale la porci.

Prof. G. Marinescu: O nouă inversiune în al trilei cromosom al Drosophitei Melanogaster.

Prof. G. K. Constantinescu: Cercetări asupra colorii brumării la oi.

Prof. G. K. Constantinescu și Mauch: Mutajuni la cal în România.

Un program cu comunicări foarte interesante în domeniul biologiei omului și al animalelor domestice și insectelor. Relevăm faptul bucuros ca din cei 7 raportori Români; 3 au legături atât de strânse cu Constanța în cât putem spune că aparțin Constanței. În municipiul Constanța există o filială a societății regale de eugenie și ereditate care nu dă nici un semn de viață.

S'ar fi putut lucra în această direcție cel puțin din punct de vedere teoretic răspundind cunoștințele practice de eugenie în marea mulțime.

Trecător oprește-te!

Gospodari și gospodine,
Vreți s'aveți voi, lucruri fine,
Lucruri fără de rival,
În faianță și cristal?
Obiecte necesare,
Pentru orice împrejurare
Și de lux și estioare!
Orice articol de menaj,
Cu bucata, cu tonaj,
Porțelanuri, sticlărie,
Fel de fel de vâsărie,
Mii de lămpi electrice,
Splendide, feerice,
Mii servicii pentru masă,
De rând și de prima clasă,
Mii tăcături de alpaca,
O minune — nu altceva!
Statuete, figurine,
Clasice și suprafine
Artistice bibelouri,
Sute sute de cadouri
Sortiment bogat, variat
Cum nu s'a văzut vreodată!
Toate astea le găsești,
Dacă cumpărător ești
La depoul GRIGORIU,
Negustor din tată n fiu,
Care vinde cu bucata
Dar cu preț de ridicata.
Tineri, bătrâni, mici și mari,
Notați: Str. General Lahovari
No. 5, noțiți bine,
Ca să l'știe orișicine.

BOLETIN POLITIC

Declarațiile d-lui Argeloianu

Din diferite motive, n'am putut publica darea de seamă asupra congresului agrarienilor ținut Duminică în localitate și la care a participat și d. Const. Argeloianu președintele partidului.

Declarațiunile făcute de acest fruntaș politic cu acest prilej nu sunt lipsite de interes și socotim necesar să le reproducem în câteva cuvinte, chiar cu întârziere.

D-sa a declarat că unirea cerută de Soveran nu se poate realiza în jurul acestui guvern.

Opera de înarmare a țării pe care o face guvernul Tătărescu este o formulă goală. Acest guvern n'a reșit nici să echilibreze finanțele țării, cu toată terosrea fiscală deslășuită.

D-sa a vorbit apoi despre programul partidului agrar, spunând:

„Eu urmăresc putere, dar nu alerg după guvern. Eu refuz puterea dacă simt că nu pot face nimic din ceea ce vreau spre binele țării mele. Departe de mine de a accepta combinații, care s'au dea posibilitatea de a guvernă. Puterea de a schimba lucrurile în această țară o avem noi și nu sprînjindu-ne pe oricare altă parte care îl așteptăm și care este probabil să se ivească. Noi și m ce vrem și ce să facem atunci când va fi nevoie de noi”

Informațiuni

Liceul Comercial din Constanța va purta numele „Regele Carol I”.

În legătură cu această chestiune vom reveni în numărul viitor.

În urma intervențiilor direcțiunii generale C F R și ale ministrului căilor ferate cehoslovace, direcțiunea porturilor maritime a aprobat o serie de reduceri de taxe pentru mărfurile în tranzit prin portul Constanța.

Direcțiunea porturilor studiază și modalitatea de a reduce taxele de transbordare ce se plătesc muncitorilor și cari fiind prea mari față de cele ce se percep în porturile străine împiedică strășitor traficul p r t n Constanța.

Comitetul asociației generale a funcționarilor și pensionarilor publici din Constanța, a ținut în ultimul timp mai multe ședințe, studiind materialul documentar asupra viziunilor președintelui articolelor de prima necesitate și asupra alcătuirii unui memoriu ce va fi înaintat guvernului și în care se va cere fie luarea de măsuri pentru reprimarea speculei acolo unde există, fie mărirea sporului de scumpete al funcționarilor Constanțeni.

Chestura locală anunță că strălucit cari vor să părăsesc țara, trebuie să se prezinte la viză în feța autorității care le-a eliberat pașapoartele. Viza nu se mai face la poliția de frontieră, ca mai înainte. Cine nu se conformă acestei noi dispozițiuni luate de siguranța generală a statului, va risca să nu poată pleca la timp.

În ce privește pașapoartele eliberate funcționarilor statului, acestea vor trebui vizate la ministrul de externe.

PRIN

Lumină bună

muncă mai ușoară

TUNGSRAM

CU FILAMENTUL ÎN DUBLĂ SPIRALĂ

Cumpărați lămpi „Tungsram“, numai în cutii originale sigilate.

Un Dobrogean și jumătate
(continuare din pag. 1-a)

perfectă omenie. Dreptatea granițelor noastre este indiscutabilă. (Aplauze). Două elemente se mișcă: timp și omenie. Timpul fără omenie nu face nimic, dovadă că o mie de ani de stăpânire maghiară asupra elementului românesc n'a folosit la nimic, din contra, din cauza lipsei acestei omenii, elementul românesc a devenit dărz, mai neasimilabil și poate tocmai împrejurarea că unghurii nu au venit cu persuasiunea ca să capteze bunăvoința Românilor, ci an opus măsuri drastice, tocmai datorită acestui fapt rasa românească de peste munți a rămas intangibilă.

Domnilor deputați, când zice omenie, nu înțeleg o toleranță criminală, adică nu înțeleg ca minoritarii să aibă ochii strânși asupra Budapestei, în loc de a-i avea spre București.

Cred că cu politica aceasta de omenie, noi nu o să pierdem nimic. Rasa noastră este o rasă absorbantă.

Oprindu-se asupra ultimului discurs al d-lui Mussolini, inimosul deputat de Tulcea (ne să explice pentru ce toate aceste lucruri este obligat să discute aici. Pentru că — spune d-sa — la congres vorbesc d-nii Săveanu, Dinu Brătianu, Tătărescu și ceilalți aplaudă; la comitetul central, format din 250 membri, s'au intrat după 30 ani de politică liberală și acolo nu pot vorbi căci nu-mi va veni rândul. În fine, Delegația Permanentă, sunt numai zeii supremi ai partidului. De aceia sunt numit „fronduș“ și când mi-am pus candidatura la vice-președinția Camerii, n'am obținut voturile unanime din cauza ipisciplinei mele.

Enervarea produsă de discursul d-lui Mussolini nu trebuia să se producă la noi, pentru că noi nu avem provincii alpine pe baza vreunui tratat. *Tratatul de la Versailles nu înseamnă nimic; căci noi l'am parafat nu cu parafe diplomatice ci cu acela roșu a vâștilor care s'au pierdut, cu sângele celor 800.000 morți.* (Aplauze).

Această parafe e definitivă, întregă, permanentă și pentru vecele s-a făcut unirea noastră cu Ardealul (vii aplauze).

D. Drăghici face mai departe un expozu al înfruptărilor guvernului și declară că votează răspunsul la Mesaj.

Citiți DOBROGEA JUNA

Doamna Doctor

Kehuni Torosian
fostă internă de spital
Specialistă în
Boli de femei-chirurgicale și interne
Tratează radical sifilisul, blenoragia, metrite, Salpingo-ovarite, turburările în menopauză etc. prin metodele cele mai noi.
Pentru funcționarea și lucrătoare redus. Consult. 4-7 p.m.
Str. M. Kogălniceanu 28, C-ja

Cabinet dentar
G. CARABATACHE

Se execută ultimele creațiuni ale Artei Dentare
Extracțiuni fără durere
CONSTANȚA
Bulevardul Ferdinand 16

Cabinet Dentar
M. DINER

Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur
(American Bridj)
Intorcându-se din străinătate și-a reluat consultațiunile
Str. Plevnel 1—Telefon 67/5

Dr. P. KLEIN

specialist în
Boli de piele, păr, sifilis
Piața Ovidiu
vis-a-vis de Primărie
Intrarea str. Marc Aurel 5
Consult. : 3-7 d. p.

Vă corijați vederea
PRIN OCHELARI
RODENSTOK
Depozit de
Fabrică
La Magazinul
de Bijuterii

MERLAUB

Târgul cerealelor

La Oborul de cereale Constanța, pe ziua de ieri 20 Noembrie. 1936 au sosit următoarele cereale

Caruța	preț pe %o kgr.
1 Grâu arăut	420
1 Grâu de toamnă	410
18 Orz	335
8 Ovăz	260-270
36 Porumb	240 265
1 Mei	280
7 In	480 680
2 Rapiță navată	800
3 Linte	340 360
6 Rapiță sălbatecă	340-360
7 Măzărică	115-140
21 Pae de deghie	75-

Doctorul
L. ROSENBLATT

Specializat la Paris
Sifilis-Piele-Căi urinare
Str. Scarlat Vârnav 42
(colț cu Rahovei)
Consult. 9-11 — 5-7

DOCTORUL

Eduard N. Bernfeld
Boli interne și de Copii
Boli de Femei
TRATAMENTUL RADICAL AL BOALELOR VENERICE
— Blenoragia, SIFILIS etc. —
bărbați și femei prin cele mai noi metode
Str. Costache Negri 60
(în dosul Farmaciei Centrale-Mig)
Consult. 8-1 și 4-8

Spectacole

În cursul săptămânii răsăru următoarele filme: la Tranulis „Maria Stuart“ cu Katherine Hlap bur; la Vox „Maria Baskirskă“ cu Lili Darves; Trianon „Șed, de iubire“.

Str. Carol No. 15
(în fața Postei)

Nu vă lăsați înșelați!
Cercetați ambalajul când cumpărați Koprol. Numele Koprol trebuie să fie vizibil!

KOPROL

VIZITAȚI cel mai mare magazin de CEASORNICARIE

BIJUTERIE
ARGINTARIE
OPTICA

Furnizorul Curții Regale

P. SAPIRA-Hagiul

Casă fondată în 1891

Constanța : Centrala : Str. Carol 22
Sucursala : „ Carol 92

EXPOZIȚIE permanentă de cadouri pentru Logodne și Nunți MODERNE FRUMOASE EFTINE

Atelier special pentru orice fel de reparațiuni privind această branșă.

Sanatoriul
„CARITATEA“
DR. FR. BITTAU

Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8
Chirurgie — Boli interne
Ginecologie — Maternitate
Rzii X — Roentgen, Ultra Violete — Diatermie și diverse electricități.
Tratament nou cu unde lungi și ultra scurte.
Telefon 442

R. C. A.

lansează în curând noile modele 1936, echipate cu lămpi mecanice.

Aceste noi aparate, supranumite cu drept cuvânt „Creerul magic—ochiul magic“, operând pe toate lungimile de unde constituie ultimele perfecțiuni, obținute de marile uzine Radio Corporation of America.

Reprezentant pentru Dobrogea d. Dimitrache V. Dimitriu-Ford (Hotel Grand).

Pluguri Germane

„KREIGHAUER“ cu o brazdă, de vânzare la Biroul MANICATIDE
Str. Lascar Catargi No.32
cu prețul de lei 800 buc.

Specialitate

în reparațiuni de **Acumulatori**

pentru **AUTOMOBILE** și **RADIO** și orice instalațiuni speciale de electricitate

Garașul „FORD“
D. ST. DIMITRIU

DE INCHIRIAT în strada Cărmidari 5, 2 camere, sală și bucatărie, apă.

A se adresa la proprietar.

DE INCHIRIAT un apartament luxos, cu 4 camere, baie și bucatărie, în str. Carol 22, etaj III. Doritorii a se adresa la magazinul P. Șapira-Hagiul, str. Carol 22.

Doctorul EMANUEL-NICOLAE ORNSTEIN, specializat la Paris și Berlin, în boli de copii și sugari. Boli interne. Constanța str. Petru Rareș No. 6 colț cu str. Traian (imobilul Valpe). Consult. 8-9 dim. și 2-7 d. a. 286-60

La ceai, cafea și prăjituri, consumați numai coniac și Rom

Standard

LOTERIA DE STAT

Toată lumea preferă lozurile marelui Colectiv

Tragerea cl. I la 15 Noemb.

Centr. str. Carol vis-a-vis de Poșta și 11 bis

Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie, franco de orice speze.

MERCUR

care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri

Sucursala str. Ștefan cel Mare No. 34

Librăria Școalelor